

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-08- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VYRIAUSYBINIO RYŠIO TINKLO PASLAUGŲ TEIKIMO SAUGIUOJU VALSTYBINIU DUOMENŲ PERDAVIMO TINKLU IR KAI KURIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Vyriausybinių ryšio tinklo paslaugų teikimo Saugiuoju valstybinio duomenų perdavimo tinklu ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siekiama priimti sprendimą Vyriausybinių ryšio tinklo paslaugų teikimą vykdyti Saugiuoju valstybinio duomenų perdavimo tinklu, panaikinti Vyriausybinių ryšio ir Valstybės institucijų ryšio tinklus ir pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 8 d. nutarimą Nr. 972 „Dėl valstybinių institucijų ryšių tobulinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 972) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimą Nr. 603-3 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų, valstybės įstaigų, įmonių ir pareigybių, kurias užimantiems asmenims suteikiama teisė naudotis Vyriausybinių ryšio tinklo paslaugomis, sąrašų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 603-3).

Nutarimo projektas parengtas siekiant pakeisti valstybės fiksuoto ryšio tinklų teisinį reglamentavimą, nustatyti aiškius kriterijus, kokios įstaigos, atsižvelgiant į ryšio paslaugos tikslus, gali naudotis šiuo tinklu, atskirti institucijų fiksuoto ryšio tinklus nuo valstybinio fiksuoto ryšio tinklo. Atnaujintas teisinis reglamentavimas sudarys prielaidas esamas valstybės fiksuoto ryšio tinklo paslaugas teikti panaudojant turimą šiuolaikišką duomenų perdavimo infrastruktūrą, užtikrinti tinkle perduodamų duomenų saugą. Atsižvelgiant į pasikeitusias technologijas, siūloma valstybės fiksuoto ryšio tinklo paslaugų teikimą organizuoti per Saugųjį valstybinį duomenų perdavimo tinklą (toliau – Saugusis tinklas).

Vyriausybinių ryšio paslaugų teikimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi (2006 m. gegužės 11 d. redakcija), turėjo užtikrinti Vyriausybinių ryšių centras prie Valstybės saugumo departamento (toliau – Vyriausybinių ryšių centras). 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojus pakeistam Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymui, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento įstatymas buvo pripažintas netekusiu galios, o nuostatos dėl vyriausybinių ryšio ir kitus įstatymus nebuvo perkeltos. Vyriausybinių ryšių centras Vyriausybinių ryšio paslaugas Vyriausybinių ryšių centras teikė vadovaudamasis Nutarimu Nr. 603-3, o Valstybės institucijų ryšių tinklo paslaugas – vadovaudamasis Nutarime Nr. 972 numatytu įpareigojimu, kuris buvo priimtas Lietuvos Vyriausybei nustačius poreikį mažinti valstybinių institucijų išlaidas ryšių paslaugoms ir tobulinti ryšius.

2014 m. sausio 1 d. Vyriausybinių ryšio centro savininko teises ir pareigas įgyvendinti pavesta Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 31 d. nutarimas Nr. 1289 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ papildymo“; Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2013 m. gruodžio 31 d. nutarimas Nr. 1284 „Dėl Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pavadinimo pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 847 „Dėl Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento nuostatų patvirtinimo“ ir jį keitusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pripažinimo netekusiais galios“), kuri, siekdama panaikinti funkcijų dubliavimąsi bei optimizuoti krašto apsaugos sistemos institucijų ir įstaigų veiklą, 2018 m. sausio 1 d. vyriausybiniu ryšio ir valstybės institucijų ryšio funkcijas vykdyti pavedė Informacinių technologijų tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos. Valstybės įmonė „Infostruktūra“ pertvarkius į biudžetinę įstaigą Kertinį valstybės telekomunikacijų centrą ir jam pavedus tvarkyti Saugųjų tinklą ir teikti valstybinio duomenų centro paslaugas, buvo nuspręsta vyriausybiniu ryšio ir valstybės institucijų ryšio funkcijas nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. pavesti vykdyti šiai įstaigai.

Išanalizavus šiuo metu Vyriausybiniu ryšio ir Valstybės institucijų ryšio tinklų teikiamas paslaugas, manytina, kad Valstybės institucijų ryšio tinklo paslaugos labiau atitinka fiksuoto ryšio paslaugas, naudojamas institucijos lygiu, o atskiro poreikio institucijoms teikti tokias paslaugas nėra likę. Tokiu įtvirtintu reglamentavimu buvo siekiama išspręsti kylandčias problemas dėl fiksuoto ryšio monopolio. Šiuo metu situacija rinkoje yra iš esmės pasikeitusi – rinkoje vyrauja platus šios paslaugos pasirinkimas ir institucijos turi galimybę pačios išsirinkti fiksuoto ryšio teikėją. Atsižvelgiant į tai, fiksuoto ryšio teikimas institucijoms neturėtų būti toliau priskirtinas valstybės funkcijoms ir Valstybės institucijų ryšio tinklas turėtų būti naikinimas. Institucijos ir toliau turėtų būti atsakingos ir pačios užtikrinti savo institucijų aprūpinimą fiksuoto ryšio tinklų paslaugomis.

Dabar teikiamas Vyriausybiniu ryšio tinklo paslaugas Nutarimo projektu siūloma perkelti į Saugiojo tinklo infrastruktūrą (jas modernizuojant ir išplečiant naudotojų sąrašą), o patį Vyriausybiniu ryšio tinklą panaikinti. Saugiuoju tinklu teikiamo ryšio (telefonijos) paskirtis ir paslaugos, kaip ir Saugiojo tinklo paslaugos, sietinos su šio ryšio naudojimu mobilizacijos ir krizių atvejais. Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas teisinis reglamentavimas nėra valstybės institucijų fiksuoto ryšio tinklų konsolidavimas, o faktinis institucijoms teikiamo ryšio teisinio reguliavimo pakeitimas, atsižvelgiant į realų poreikį ir institucijoms teikiamo valstybinio ir institucinio fiksuoto ryšio paskirtį.

Valstybės fiksuoto ryšio paslaugų teikimas per Saugųjų tinklą užtikrintų saugų šifruotą telefoninį ryšį (perduodamų balso duomenų šifravimas), ryšio autonomiškumą tinklo viduje mobilizacijos ir krizių atvejais bei sumažintų patiriamas šios paslaugos įgyvendinimui šiuo metu naudojamų technologijų ir jų infrastruktūros palaikymo išlaidas, nes paslaugų teikimui būtų naudojama ta pati Saugiojo tinklo infrastruktūra, kaip ir kitoms Saugiojo tinklo paslaugoms užtikrinti. Paslaugos teikimą vykdant Saugiojo tinklo naudotojams, kurio sąrašą tvirtina Vyriausybė, kuris bent kartą per metus peržiūrimas ir prireikus inicijuojamas jo pakeitimas, būtų užtikrintas kriterijais pagrįstas paslaugos gavėjų sąrašas ir reguliarus jo atnaujinimas.

Įgyvendinant siūlomą valstybės fiksuoto ryšio paslaugos teikimą per Saugųjų tinklą, Saugiuoju tinklu teikiamų paslaugų sąrašo praplėsti nereikėtų. Nustatytos spartos duomenų perdavimas Saugiojo tinklo naudotojams ir jų struktūriniais padaliniais, įtvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 43³ straipsnio 5 dalies 1 punkte, yra viena iš Saugiuoju tinklu teikiamų standartinių elektroninių ryšių paslaugų. Atsižvelgiant į tai, jog šiuolaikinės telefonijos veikia naudodamos duomenų perdavimo technologijas, pagal šios standartinės paslaugos apimtį ir būtų užtikrinamos Saugiojo tinklo fiksuoto ryšio paslaugos.

Fiksuoto ryšio paslaugas pradėjus teikti per Saugųjų tinklą, 106 institucijos, kartu su padaliniais naudojančios Vyriausybiniu ryšio tinklo paslaugas, toliau naudotųsi Saugiojo tinklo paslaugomis, nes jos jau yra Saugiojo tinklo naudotojų sąrašė. Kitos institucijos, esančios Saugiojo tinklo naudotojų sąrašė, bet nenaudojančios Vyriausybiniu ryšio tinklo paslaugų, galėtų gauti Saugiojo tinklo fiksuoto ryšio paslaugas. Iš viso šiuo metu galiojančio paslaugų gavėjo sąrašo tik 20 institucijų su nutolusiais padaliniais, šiuo metu naudojančių Vyriausybiniu ryšio tinklo paslaugas, turėtų ryšio paslaugas perkelti į institucijos fiksuoto ryšio tinklą arba įsigyti viešojoje rinkoje. Atkreiptinas dėmesys, kad dalis institucijų naudoja ir Vyriausybiniu ryšio tinklą, ir Valstybės institucijų ryšio tinklą.

Atsižvelgiant į tai, kad Valstybės institucijų ryšio tinklas savo paslaugomis ir funkcijomis atitinka institucijos fiksuoto ryšio tinklą, visos institucijos, naudojančios šį tinklą, turėtų paslaugas perkelti į institucijos fiksuoto ryšio tinklą, įsigydamos paslaugas iš privačių operatorių. Taip pat pažymėtina, kad telefono ryšiui priskirti 706 linijos numeriai Saugiuoju tinklu nebus teikiami.

Vertinant Vyriausybės ir Valstybės institucijų ryšio tinklų teikimo aspektus, kartu atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad tiek Nutarimas Nr. 972, tiek Nutarimas Nr. 603-3 neturi įstatymų pagrindo, todėl turi būti sprendžiama dėl jų inkorporavimo į teisinę sistemą arba pašalinimo iš jos.

Pritarus Vyriausybės ir Valstybės institucijų ryšio tinklų paslaugų teikimo modeliui teikti fiksuoto ryšio paslaugas Saugiojo tinklo naudotojams ir priėmus teikiamą nutarimą, bus keičiamas Prisijungimo prie Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo, atsijungimo nuo jo ir elektroninių ryšių paslaugų teikimo šiuo tinklu tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2019 m. liepos 2 d. įsakymu V-853 „Dėl Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo veiklą užtikrinančių dokumentų patvirtinimo“, ir nustatyti kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai ryšio paslaugoms teikti. Saugiojo tinklo tvarkytojas pagal su institucijomis (Saugiojo tinklo naudotojomis) suderintus grafikus organizuos Vyriausybės ryšio tinklo paslaugų perkėlimą į Saugųjų tinklą, taip pat pagal parengtą grafiką organizuos ir Saugiojo tinklo naudotojų sąrašė nesančių institucijų atjungimo nuo Vyriausybės ryšio tinklo ir Valstybės institucijų ryšio tinklo atjungimo darbus, numatydamas planų įgyvendinimą iki 2022 m. birželio 30 d.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Teisingumo ministerija pateikė pastabas, į kurias atsižvelgta patikslinant Nutarimo projektą: Nutarimo projektas papildytas Vyriausybės sprendimu dėl Vyriausybės ryšio tinklo paslaugų teikimo nuo 2022 m. gegužės 1 d. Saugiuoju valstybinio duomenų perdavimo tinklu bei atitinkamai atsižvelgiant į šį sprendimą naikinami Vyriausybės ryšio ir Valstybės institucijų ryšio tinklai. Taip pat patikslinta Valstybės fiksuotojo ryšio paslaugų teikimo sąvoka į Valstybinio ryšio tinklo sąvoką.

Nutarimų projektais Europos Sąjungos teisės aktai neperkeliami ir Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisei neprieštarauja, Europos Komisijai nenotifikuotini.

Priėmus Nutarimų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma. Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, nes Valstybės institucijų ryšio tinklo naudotojai ir dabar moka pagal faktines fiksuoto ryšio paslaugas bei reikalingus telefono aparatus įsigyja patys, o fiksuoto ryšio paslaugų teikimas per Saugųjų tinklą bus užtikrinamas iš šiam tinklui tvarkyti skirtų lėšų.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimams. Nutarimo projekte nėra naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Nutarimų projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė (tel. 8 5 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus (vedėjas Antanas Aleknavičius (tel. 8 5 278 7045, el. p. antanas.aleknavicius@kam.lt) vyriausioji specialistė Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė (tel. 8 5 263 5908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. (8 5) 263 5908, el. p. jurate.baksyte-lozorkeviciene@kam.lt